

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการศึกษาหลักกฎหมายสัญญาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ส.ป.ป.ลาว) จะศึกษาความเป็นมาของกฎหมายว่าด้วยความผูกพันในสัญญาปีค.ศ.1990 ซึ่งเป็นฉบับใช้ในปัจจุบัน โดยจะศึกษาถึงหลักการสำคัญกฎหมายสัญญาของส.ป.ป.ลาว ว่าในการก่อกันสัมพันธกันระหว่างคู่สัญญาว่ามาการวางหลักไว้อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษาถึงโครงสร้างของหลักกฎหมายสัญญาและหลักการสำคัญ ๆ ที่บัญญัติไว้ อนึ่งแม้ว่ากฎหมายของส.ป.ป.ลาว ฉบับข้างต้นนี้ ไม่มีบทบัญญัติในส่วนของหลักทั่วไปของนิติกรรม มีเฉพาะกฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญา ซึ่งเป็นบททั่วไปของกฎหมายสัญญา ก็ตามแต่หลักทั่วไปดังกล่าวได้วางหลักอยู่บนพื้นฐานของหลักการทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการแสดงเจตนาเช่นเดียวกับหลักกฎหมายนิติกรรมที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยในส่วนของนิติกรรม

ในการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักกฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาของส.ป.ป.ลาว ฉบับปี ค.ศ.1990 กับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยในส่วนของกฎหมายว่าด้วยนิติกรรมและกฎหมายว่าด้วยสัญญา จะเห็นได้ว่ามีโครงสร้างของบทบัญญัติของหลักกฎหมายไม่เหมือนกันทีเดียวเพราะโครงสร้างของหลักกฎหมายสัญญาลาว ได้มีการวางลำดับบทบัญญัติ เนื้อหาของกฎหมายเช่นเดียวกับประมวลกฎหมายแพ่งฝรั่งเศสที่เกี่ยวกับกฎหมายสัญญาโดยไม่มีบทบัญญัติหลักทั่วไปของนิติกรรมและหลักทั่วไปของหนี้ไว้ แต่กฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาของลาวเริ่มต้นตั้งแต่มาตรา 2 ถึงมาตรา 36 ด้วยบทบัญญัติอันเป็นหลักทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับความหมายของสัญญา องค์ประกอบของสัญญา ความสมบูรณ์ของสัญญา รวมถึงการเกิดขึ้นของสัญญาและผลของการไม่ปฏิบัติตามสัญญา ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 36 วรรคที่ 1¹ ได้

¹ Article 36 paragraph 1

A breach of contract means non-performance of contractual obligations, in whole or in part, or unreasonable performance of obligations by either contracting party, such as low quality performance of obligations, untimely performance, [or] performance not according to locations as specified by the contract.

กำหนดว่า การละเมิดสัญญาเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันทั้งหมดหรือบางส่วน หรือปฏิบัติข้อผูกพันไม่สมเหตุสมผล โดยคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เช่น การปฏิบัติข้อผูกพันไม่มีคุณภาพไม่ตรงกับเวลา ไม่ถูกต้องตามที่ตกลงกันตามสัญญาและมาตรา 36 วรรค 2² ได้กำหนดว่า ถ้าคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหากละเมิดสัญญา ฝ่ายนั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เว้นแต่การละเมิดสัญญานั้นหากเกิดจากเหตุสุดวิสัย เช่น ไฟป่า น้ำท่วม แผ่นดินไหวและอื่นๆ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เนื่องจากปัจจุบันหนังสือ ตำราที่อธิบายกฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาใน ส.ป.ป.ลาว ยังมีไม่มากนัก ดังนั้นการศึกษาโดยการอธิบายทำความเข้าใจถึงพื้นฐานของหลักการของกฎหมายที่บัญญัติไว้ในแต่ละมาตราของกฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาของ ส.ป.ป.ลาว โดยการศึกษาเปรียบเทียบกับคำอธิบายหลักกฎหมายลักษณะนิติกรรมและสัญญาของไทยจะทำให้การศึกษากฎหมายสัญญาของลาวมีความชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจในการปรับใช้กฎหมายของส.ป.ป.ลาว มากยิ่งขึ้น อีกทั้งได้วิเคราะห์ถึงคำพิพากษาของศาล ส.ป.ป.ลาว ว่ามีการปรับใช้หลักกฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาอย่างไร

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาเฉพาะหลักกฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภาคที่ 1 ว่าด้วยบทบัญญัติทั่วไปของสัญญาเปรียบเทียบกับหลักทั่วไปของกฎหมายว่าด้วยนิติกรรมและสัญญาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยได้แก่ ส่วนแรกจะศึกษาถึงองค์ประกอบของสัญญาตามมาตรา 5, 6, 7, 8, 9 และ 10 ตาม กฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาของ ส.ป.ป.ลาว มาอธิบายเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายนิติกรรมของไทยที่ได้กำหนดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไทย มาตรา 149, 150, 152 และ 153 ส่วนที่(2) ศึกษา

² Article 36. paragraph 2

If either contracting party breaches a contract, that party must be liable to compensate [the other party] for damages which arise, except if the contract breach occurred as a result of a an accident or force majeure such as lightning strikes, floods, earthquakes, etc.

เปรียบเทียบผลของความไม่สมบูรณ์ของสัญญาของกฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาของ ส.ป.ป.ลาว ตามมาตรา 13-15 เปรียบเทียบกับมาตรา 172, 173 และ 174 ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไทย และส่วนสุดท้ายศึกษาเปรียบเทียบในกรณีการไม่ปฏิบัติตามสัญญาและผลของการไม่ปฏิบัติตามสัญญา มาตรา 36, 3, 18, 19, 20, 21 และ 22 ของส.ป.ป.ลาว กับหลักใน มาตรา 222, 223, 215 และมาตราอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย นอกจากนี้ยังศึกษาถึงคำพิพากษาของศาลฎีกาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กับแนวทาง คำพิพากษาศาลฎีกาของไทย เพื่อทำความเข้าใจกฎหมายสัญญาของสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ได้อย่างดียิ่งขึ้น

1.4 วิธีการศึกษา

ศึกษาวิจัยเชิงเอกสารโดยค้นคว้าและรวบรวมหลักการจากตัวบทหลักกฎหมายว่าด้วย ข้อผูกพันในสัญญาของส.ป.ป.ลาว และศึกษาตัวบทกฎหมายหรือหลักกฎหมายของไทย ศึกษา หลักความเป็นมาของหลักกฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาของส.ป.ป.ลาว ภายหลังจากได้รับความ เป็นเอกราช ในวันที่ 2 ธันวาคม ปี ค.ศ.1975 ซึ่งเป็นระยะเวลา 33 ปี และค้นคว้าเทียบเคียงกับคำ พิพากษาศาลของ ส.ป.ป.ลาว ที่ได้พิจารณาตัดสินไปแล้ว เพื่อมาเปรียบเทียบกับตัวบทกฎหมาย หรือหลักกฎหมายของไทยและแนวความคิดเห็นของนักกฎหมายที่ได้ให้ทัศนะไว้ เพื่อทำความเข้าใจ โดยการพิจารณา วิเคราะห์ เปรียบเทียบแนวความคิดเห็นของนักกฎหมายลาว-ไทย และใน ประเด็นปัญหาต่างๆที่เกี่ยวกับสัญญา เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปรับใช้ ของกฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาส.ป.ป.ลาวต่อไป

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการศึกษาอธิบายหลักการของกฎหมายว่าด้วยข้อผูกพันในสัญญาของส.ป.ป.ลาวและ นำคำอธิบายหลักกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยบางมาตราที่เกี่ยวข้องมา เพื่อหาเหตุผลหลักการของกฎหมาย ทำให้เข้าใจถึงหลักการ และเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพื่อเป็น แนวทางสำหรับนักกฎหมายลาวและผู้ใช้และตีความกฎหมายในเรื่องนี้ได้ถูกต้องและอาจนำไป ปรับใช้เป็นประโยชน์ในการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหลักกฎหมายต่อไปในประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาวที่จะมีขึ้นต่อไปในอนาคต นอกจากนี้อาจมีประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางที่จะ ช่วยให้ผู้ที่มีความสนใจกฎหมายลาวในเรื่องนี้จะได้นำไปศึกษาค้นคว้าในส่วนสัญญาเฉพาะอื่นๆต่อไป